



Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев 16139/2023
06.03.2025. године
Београд

Врховни суд, у већу састављеном од судија Мирјане Андријашевић, председника већа, Иване Рађеновић и Владиславе Милићевић, чланова већа, у парници тужиоца АА, кога заступа пуномоћник Милослав Ивић, адвокат из ..., против тужене Републике Србије, Министарство просвете, коју заступа Државно правобранилаштво са седиштем у Београду, ради дуга, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против решења Апелационог суда у Београду Гж 579/23 од 08.02.2023. године, у седници одржаној 06.03.2025. године, донео је

РЕШЕЊЕ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија тужиоца изјављена против решења Апелационог суда у Београду Гж 579/23 од 08.02.2023. године.

Образложење

Решењем Вишег суда у Београду П 20667/10 од 07.11.2022. године, ставом првим изреке, одбачен је као неблаговремен предлог тужиоца из поднеска од 28.11.2017. године за понављање поступка који је правноснажно окончан пресудом Апелационог суда у Београду Гж 12127/2010 од 15.07.2010. године, којом је потврђена пресуда Првог општинског суда у Београду (сада Првог основног суда у Београду) П 6418/2008 од 18.12.2008. године, а која је преиначена пресудом Врховног касационог суда Рев 256/11, Гзз 5/11 од 06.04.2011. године. Ставом другим изреке, обавезан је тужилац да туженој накнади трошкове поступка по предлогу за понављање поступка у износу од 270.000,00 динара.

Решењем Апелационог суда у Београду Гж 579/23 од 08.02.2023. године, одбијена је као неоснована жалба тужиоца и потврђено решење Вишег суда у Београду П 20667/10 од 07.11.2022. године.

Против правноснажног решења донетог у другом степену, тужилац је благовремено изјавио ревизију из свих законских разлога, на основу одредбе члана 412. став 4. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ бр. 125/2004, 111/2009).

Испитујући побијано решење на основу члана 399. у вези члана 412. ставови 4. и 5. Закона о парничном поступку - ЗПП („Службени гласник РС“ број 125/2004 и 111/2009), који се примењује на основу одредбе члана 506. став 1. Закона о парничном

поступку - ЗПП („Службени гласник РС“ број 72/11, 55/14, 87/18, 18/20 и 10/23), Врховни суд је оценио да ревизија тужиоца није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 361. став 2. тачка 9. ЗПП на коју ревизијски суд пази по службеној дужности, а у поступку пред другостепеним судом није дошло до пропуста у примени или до погрешне примене које од одредаба овог закона, па нема ни повреде из члана 361. став 1. ЗПП, на коју се ревизијом неосновано указује.

Према стању у списима, пресудом Првог општинског суда у Београду П 6418/2008 од 18.12.2008. године усвојен је тужбени захтев и обавезана је тужена Република Србија – Министарство просвете да тужиоцу исплати на име дуга износ од 463.587,20 евра са каматом по есконтној стопи коју одређује Европска централна банка почев од 01.01.2002. године до исплате, а на износ од 906.697,75 ДЕМ домицилну камату почев од 18.07.2001. године па до 31.12.2001. године, као и да тужиоцу накнади трошкове парничног поступка.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж 12127/10 од 05.07.2010. године, одбијена је као неоснована жалба тужене и потврђена пресуда Првог општинског суда у Београду П 6418/2008 од 18.12.2008. године, исправљена решењем Вишег суда у Београду П 20667/2010 од 21.04.2010. године .

Пресудом Врховног касационог суда Рев 256/11, Гзз 5/11 од 06.04.2011. године, ставом првим изреке, преиначена је пресуда Апелационог суда у Београду Гж 12127/10 од 15.07.2010. године и пресуда Првог општинског суда у Београду П 6418/08 од 18.12.2008. године и одбијен је као неоснован тужбени захтев којим је тражено да тужена на име дуга исплати тужиоцу износ од 463.587,20 евра са каматом по есконтној стопи коју одређује Европска централна банка почев од 01.01.2002. године до исплате, а на износ од 906.697,75 ДЕМ са домицилном каматом почев од 18.07.2001. године до 31.12.2001. године, као и да му на име трошкова поступка исплати 966.900,00 динара. Ставом другим изреке, одбачен је као недозвољен захтев за заштиту законитости Гт 1 920/10 од 01.12.2010. године изјављен против нижестепених пресуда.

Тужилац је 13.04.2016. године поднео први предлог за понављање поступка пред ревизијским судом, позивајући се на разлоге из става 422. став 1. тачка 9. раније важећег Закона о парничном поступку, који је решењем Врховног касационог суда Рев 2384/16 од 22.02.2017. године одбачен као недозвољен. Затим је тужилац поднеском од 28.11.2017. године поднео други предлог за понављање поступка којим је, поред основа из члана 422. став 1. тачка 9. раније важећег Закона о парничном поступку, тражио понављање засновано и на одредбама члана 422. став 1. тачке 1. и 4. (члан 426. став 1. тачка 2, 5. и 10. важећег Закона о парничном поступку). Као разлог за понављање поступка тужилац је навео да му никад није достављен примерак ревизије од 05.10.2010. године, него му је уручен примерак са пријемним печатом од 26.10.2010. године на коју се ревизију тужилац изјаснио, па је тужиоцу нејасно да ли је заступник тужене изјавио само једну ревизију или је уложио више ревизија, при чему је небитно да ли су са истоветним текстом и да ли на сваком примерку пише ревизија.

Ценећи пре свега благовременост поднетог предлога, а имајући у виду одредбе члана 422. став 1. тачке 1, 4. и 9. раније важећег Закона о парничном поступку, првостепени суд је закључио да је предлог за понављање поступка поднет након протекла законских рокова прописаних одредбом члана 424. тог Закона (који се примењује у конкретном случају), из којих разлога је у складу са чланом 426. став 1. Закона о парничном поступку исти одбачен.

Другостепени суд је прихватио разлоге првостепеног суда и потврдио решење, оцењујући да је чињенично-правни закључак о неблаговремености поднетог предлога за понављање поступка у свему правилно аргументован, а дате разлоге прихвата и другостепени суд.

По оцени Врховног суда, неосновани су наводи ревизије којима се оспорава правилност побијаног правноснажног решења.

Одредбом члана 422. став 1. тачка 1. раније важећег Закона о парничном поступку прописано је да се поступак који је одлуком суда правноснажно завршен може по предлогу странке поновити ако којој странци незаконитим поступањем, а нарочито пропуштањем достављања није била дата могућност да расправља пред судом. Према одредби члана 424. став 1. тачка 1) овог Закона, у случају из члана 422. тачка 1. овог закона, предлог за понављање поступка се подноси у року од 30 дана од дана када је одлука достављена странци, а према ставу 3. истог члана, по протеку рока од 5 година од дана када је одлука постала правноснажна, предлог за понављање поступка се не може поднети, осим ако се понављање тражи из разлога наведених у члану 422. тачке 1, 2. и 10. овог закона.

Имајући у виду цитиране законске одредбе, по оцени Врховног суда правилно су нижестепени судови закључили да је пуномоћник тужиоца, према стању у списима предмета – приложеној повратници, примио пресуду Врховног касационог суда Рев 256/11, Гз 5/11 од 06.04.2011. године дана 18.05.2011. године, а да је први предлог за понављање поступка који је поднет дана 13.04.2016. године одбачен као недозвољен решењем Врховног касационог суда Рев 2384/16 од 22.02.2017. године, након чега је тужилац дана 28.11.2017. године поднео нови предлог за понављање поступка.

Одлуком Уставног суда Уж 2716/2011 од 22.07.2014. године, ставом првим изреке, усвојена је уставна жалба тужиоца и утврђено је да је у поступку који је вођен пред Првим општинским судом у Београду у предмету П 6418/08 повређено право подносиоца уставне жалбе на суђење у разумном року зајамчено одредбом члана 32. став 1. Устава РС, док је ставом другим изреке утврђено право подносиоца уставне жалбе на накнаду нематеријалне штете у износу од 800 евра у динарској противвредности по средњем курсу НБС на дан исплате, а ставом трећим изреке одбијена је као неоснована уставна жалба тужиоца изјављена против пресуде Врховног касационог суда Рев 256/11, Гзз 5/11 од 06.04.2011. године, са образложењем да је ревизијски суд на уставно правно прихватљив и неарбитран начин утврдио да је ревизија тужене благовремена, те да испуњава услове да се о њој мериторно одлучује, те да оцена Врховног касационог суда изнета у оспореној пресуди о благовремености ревизије произлази из стања у списима предмета, према коме је тужена другостепену пресуду Гж 12127/10 од 15.07.2010. године примила дана 15.09.2009. године, а ревизију

изјавила дана 06.10.2010. године преко Вишег суда у Београду, који је од 01.01.2010. године преузео надлежност због вредности предмета спора, а подносилац за своје наводе о томе да је ревизија противне стране неблаговремена није пружио доказе.

С обзиром да је пуномоћник тужиоца од 18.05.2011. године, као дана пријема пресуде Врховног касационог суда од 06.04.2011. године, имао сазнања о томе да је ВКС разматрао ревизију тужене као благовремену, други предлог тужиоца за понављање поступка из поднеска од 28.11.2017. године је неблаговремен.

Такође, правилно су нижестепени судови оценили да је предлог тужиоца за понављање поступка из поднеска од 28.11.2017. године поднет неблаговремено и у односу на друга два основа из члана 422. став 1. тачке 4. и 9. раније важећег Закона о парничном поступку, с обзиром да се понављање поступка из ових разлога не може тражити по протеку рока од пет година од дана када је одлука постала правноснажна.

Из наведених разлога, по оцени Врховног суда, предлог за понављање поступка је поднет након протек законских рокова, због чега је Врховни суд применом одредбе члана 405. став 1. у вези члана 412. став 5. ЗПП, одлучио као у изреци.

**Председник већа - судија
Мирјана Андријашевић, с.р.**

**За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић**